Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (sedmo vijeće)

22. veljače 2024.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Socijalna politika – Zaštita zaposlenika u slučaju insolventnosti njihova poslodavca – Direktiva 2008/94/EZ – Preuzimanje od strane jamstvenih ustanova obveze podmirivanja nepodmirenih potraživanja zaposlenika koja su nastala iz ugovora o radu ili radnih odnosa – Isključenje u slučaju kada zaposlenik izvanredno otkaže ugovor o radu”

U predmetu C-125/23,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio cour d’appel d’Aix-en-Provence (Žalbeni sud u Aix-en-Provenceu, Francuska), odlukom od 24. veljače 2023., koju je Sud zaprimio 1. ožujka 2023., u postupku

Udruga UNEDIC, ogranak AGS u Marseilleu

protiv

V,

W,

X,

Y,

Z,

likvidator društva K

SUD (sedmo vijeće),

u sastavu: F. Biltgen, predsjednik vijeća, N. Wahl i M. L. Arastey Sahún (izvjestiteljica), suci,

nezavisni odvjetnik: P. Pikamäe,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani dio postupka,

* Jezik postupka: francuski

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za udrugu Unedic, ogranak AGS u Marseilleu, I. Piquet-Maurin, *avocate*,

– za francusku vladu, R. Bénard i T. Lechevallier, u svojstvu agenata,

– za Europsku komisiju, F. Clotuche-Duvieusart i F. van Schaik, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje Direktive 2008/94/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o zaštiti zaposlenika u slučaju insolventnosti njihovog poslodavca (SL 2008., L 283, str. 36.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 128.).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između udruge Unedic, ogranka AGS u Marseilleu (u daljnjem tekstu: AGS iz Marseillea) te osoba V, W, X, Y i Z (u daljnjem tekstu: radnici o kojima je riječ) kao i likvidatora društva K u vezi s isplatom nepodmirenih potraživanja tih zaposlenika nakon što je pokrenut postupak prisilne likvidacije tog društva.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 U uvodnim izjavama 3. i 7. Direktive 2008/94 navodi se:

„(3) Potrebno je osigurati zaštitu zaposlenika u slučajevima insolventnosti njihovih poslodavaca te osigurati minimalni stupanj zaštite, posebno kako bi se jamčila isplata njihovih nepodmirenih potraživanja, vodeći računa o potrebi uravnoteženoga gospodarskog i socijalnog razvoja u Zajednici. Radi toga, države članice trebaju osnovati tijelo koje jamči isplatu nepodmirenih potraživanja dotičnih zaposlenika.

[…]

(7) Države članice mogu ograničiti odgovornost jamstvenih ustanova. Ta ograničenja moraju biti usklađena sa socijalnim ciljem Direktive i mogu voditi računa o različitim razinama potraživanja.”

4 Člankom 1. te direktive propisuje se:

„1. Ova se Direktiva primjenjuje na potraživanja zaposlenika koja su nastala iz ugovora o radu ili radnih odnosa i koja postoje prema poslodavcima koji su insolventni u smislu članka 2. stavka 1.

2. Države članice mogu iznimno isključiti potraživanja određenih kategorija zaposlenika iz opsega ove Direktive, na temelju postojanja drugih oblika jamstva, ako je utvrđeno da ona tim osobama nude stupanj zaštite jednak onome koji bi proizašao iz ove Direktive.

[…]”

5 Člankom 2. navedene direktive određuje se:

„1. Za potrebe ove Direktive smatra se da je poslodavac insolventan ako je podnesen zahtjev za otvaranjem kolektivnog postupka zbog insolventnosti poslodavca, kako je predviđeno zakonima i drugim propisima države članice, i uključuje djelomično ili potpuno oduzimanje imovine poslodavca te imenovanje likvidatora ili osobe koja obavlja slično zaduženje, te ako je tijelo koje je nadležno u skladu s navedenim odredbama:

(a) donijelo odluku o otvaranju postupka ili

(b) utvrdilo da su poduzeće ili pogon definitivno zatvoreni te da raspoloživa imovina nije dovoljna kao jamstvo za otvaranje postupka.

2. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje nacionalno pravo koje se odnosi na definiciju izraza ‚zaposlenik’, ‚poslodavac’, ‚naknada za rad’, ‚stečeno pravo’ i ‚buduće pravo’.

[…]”

6 U skladu s člankom 3. te direktive:

„Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da jamstvene ustanove jamče, ovisno o članku 4., isplatu nepodmirenih potraživanja zaposlenika koja su nastala iz ugovora o radu ili radnih odnosa, uključujući, gdje je to predviđeno nacionalnim zakonodavstvom, isplatu otpremnina nakon prestanka radnog odnosa.

Zahtjevi za isplatu koje je preuzela jamstvena ustanova smatraju se nepodmirenim naknadama za rad u odnosu na razdoblje prije i/ili, prema potrebi, nakon datuma koji su odredile države članice.”

7 Članak 4. Direktive 2008/94 glasi:

„1. Države članice mogu ograničiti odgovornost jamstvenih ustanova iz članka 3.

2. Ako države članice iskoriste mogućnost iz stavka 1., one navode trajanje razdoblja za koje jamstvena ustanova treba podmiriti nepodmirena potraživanja. Ipak, to razdoblje ne može biti kraće od razdoblja koje pokriva naknada za rad za posljednja tri mjeseca radnog odnosa prije i/ili nakon datuma iz drugog stavka članka 3.

Države članice mogu to minimalno razdoblje od tri mjeseca uključiti u referentno razdoblje u trajanju od najmanje šest mjeseci.

Države članice čije referentno razdoblje nije kraće od 18 mjeseci, mogu ograničiti razdoblje za koje jamstvena ustanova podmiruje nepodmirena potraživanja na osam tjedana. U tom se slučaju za izračun minimalnog razdoblja koriste ona razdoblja koja su najpovoljnija za zaposlenika.

3. Države članice mogu odrediti gornje granice za plaćanja od strane jamstvene ustanove. Te gornje granice ne smiju pasti ispod razine koja je u skladu sa socijalnim ciljem ove Direktive.

Ako države članice iskoriste ovu mogućnost, obavješćuju [Europsku] [k]omisiju o metodama koje su koristile prilikom određivanja gornje granice."

8 Člankom 11. te direktive predviđa se:

„Ova Direktiva ne utječe na pravo država članica da primjene ili uvedu zakone i druge propise [koji su povoljniji] za zaposlenike.

Primjena ove Direktive ni pod kojim uvjetima ne predstavlja dovoljnu osnovu za regresiju u odnosu na trenutačno stanje u državama članicama i u odnosu na opću razinu zaštite zaposlenika u područjima obuhvaćenim ovom Direktivom."

9 Člankom 12. navedene direktive određuje se:

„Ova Direktiva ne utječe na pravo država članica da:

(a) poduzmu potrebne mjere kako bi izbjegle zlouporabe;

[…]"

Francusko pravo

10 Članak L. 3253-6 codea du travail (Zakonik o radu), u verziji koja se primjenjuje u glavnom postupku (u daljnjem tekstu: Zakonik o radu), glasi:

„Svi poslodavci privatnog prava osiguravaju svoje zaposlenike, uključujući one koji su upućeni u inozemstvo ili koji borave u inozemstvu navedene u članku L. 5422-13, od rizika neplaćanja iznosa koji im se duguju na temelju izvršavanja ugovora o radu u slučaju predstečajnog postupka, postupka sanacije ili postupka prisilne likvidacije."

11 Člankom L. 3253-8 tog zakonika propisuje se:

„Osiguranje navedeno u članku L. 3253-6 pokriva:

1. iznose koji se duguju zaposlenicima na datum donošenja odluke o pokretanju postupka sanacije ili postupka prisilne likvidacije, kao i doprinose koje poslodavac duguje u okviru ugovora o zbrinjavanju osoblja;

2. potraživanja koja proizlaze iz otkaza ugovora o radu do kojeg je došlo:

(a) tijekom razdoblja praćenja;

(b) u mjesecu koji slijedi nakon donošenja presude kojom se prihvaća plan restrukturiranja, plan sanacije ili plan prijenosa poduzeća;

(c) u roku od petnaest dana, ili dvadeset i jednog dana ako je donesen plan za zaštitu radnih mjesta, nakon presude o likvidaciji;

(d) tijekom privremenog nastavka obavljanja djelatnosti odobrenog u presudi o likvidaciji i u roku od petnaest dana, ili dvadeset i jednog dana ako je donesen plan za zaštitu radnih mjesta, nakon završetka tog nastavka obavljanja djelatnosti;

[…]”

12 U skladu s člankom L. 3253-14 spomenutog zakonika:

„Osiguranje iz članka L. 3253-6 provodi udruga koju su osnovale nacionalne strukovne predstavničke organizacije poslodavaca i koju je odobrilo upravno tijelo.

Ta udruga sklapa sporazum o upravljanju s tijelom koje upravlja sustavom osiguranja u slučaju nezaposlenosti i sa Središnjom agencijom za tijela socijalne sigurnosti radi naplate doprinosa navedenih u članku L. 3253-18.

[…]

Ta udruga i navedeno tijelo jamstvene su ustanove za rizik neplaćanja.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

13 Tijekom rujna i listopada 2017. društvo K zaposlilo je radnike o kojima je riječ na temelju ugovora na određeno vrijeme u nepunom radnom vremenu.

14 26. lipnja 2018. otvoren je postupak sanacije nad tim društvom.

15 Radnici o kojima je riječ su 9. srpnja 2018. izvanredno otkazali svoje ugovore o radu.

16 Presudom od 24. srpnja 2018. tribunal de commerce (Trgovački sud, Francuska) otvorio je postupak prisilne likvidacije društva K.

17 Radnici o kojima je riječ 31. srpnja 2018. podnijeli su conseilu de prud’hommes de Draguignan (Radni sud u Draguignanu, Francuska) zahtjeve za upis svojih potraživanja u obveze prisilne likvidacije društva K, na temelju povreda tog društva koje ti radnici smatraju dovoljno teškima.

18 Presudama od 2. srpnja 2020. taj je sud, kao prvo, utvrdio da činjenica da su radnici o kojima je riječ izvanredno otkazali svoje ugovore o radu proizvodi učinke otkaza bez stvarnog i ozbiljnog razloga od strane poslodavca, kao drugo, upisao njihova potraživanja u obveze prisilne likvidacije društva K na ime, među ostalim, neisplaćenih plaća, plaćenih godišnjih odmora, isplate umjesto otkaznog roka, naknade zbog otkaza bez stvarnog i ozbiljnog razloga i, kao treće, utvrdio da zajednička presuda ima učinak na AGS iz Marseillea, koji je dužan jamčiti za iznose koji su predmet navedenih potraživanja.

19 AGS iz Marseillea podnio je 28. srpnja 2020. conseilu de prud’hommes de Draguignan (Radni sud u Draguignanu) zahtjev za donošenje dopunske presude.

20 Presudama od 23. rujna 2021. taj je sud utvrdio da ne treba ispraviti presude od 2. srpnja 2020.

21 U tim je okolnostima AGS iz Marseillea podnio žalbu protiv navedenih presuda od 23. rujna 2021. pred courom d’appel d’Aix-en-Provence (Žalbeni sud u Aix-en-Provenceu, Francuska), sudom koji je uputio zahtjev.

22 Kao što to proizlazi iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje, izvanredan otkaz ugovora o radu radnika u francuskom je pravu način jednostranog raskida tog ugovora predviđen za zaposlenika, kojim on odlučuje otkazati navedeni ugovor zbog toga što smatra da je poslodavac počinio povrede koje su toliko teške da nastavak ugovora o radu nije moguć. Istog trenutka kad zaposlenik izvanredno otkaže ugovor o radu, taj ugovor odmah prestaje proizvoditi učinke.

23 Usto, sud koji je uputio zahtjev pojašnjava da u slučaju kada sud pred kojim je jedna od stranaka ugovora o radu pokrenula postupak smatra da činjenice na koje se poziva zaposlenik opravdavaju taj izvanredni otkaz ugovora, otkaz ugovora o radu proizvodi učinke otkaza bez stvarnog i ozbiljnog razloga od strane poslodavca. Slijedom toga, poslodavac je dužan isplatiti naknade u vezi s takvim otkazom, odnosno platiti naknadu umjesto otkaznog roka i plaćene godišnje odmore, zakonsku ili ugovornu otpremninu kao i naknadu zbog otkaza bez stvarnog i ozbiljnog razloga.

24 U Francuskoj su svi privatni poslodavci dužni osigurati svoje zaposlenike pri udruzi za upravljanje sustavom jamstva potraživanja zaposlenika (u daljnjem tekstu: AGS) od rizika neplaćanja iznosa koji im se duguju na temelju izvršavanja ugovora o radu u slučaju predstečajnog postupka, postupka sanacije ili postupka prisilne likvidacije.

25 Međutim, u skladu s ustaljenom sudskom praksom Coura de cassation (Kasacijski sud, Francuska), kad je riječ o otkazivanju ugovora o radu do kojeg je došlo tijekom razdobljâ iz članka L. 3253-8 točke 2. Zakonika o radu, jamstvo AGS-a pokriva samo potraživanja koja proizlaze iz otkaza do kojeg je došlo na inicijativu povjerenika, likvidatora ili poslodavca o kojem je riječ. Slijedom toga, navedeno jamstvo isključeno je u slučaju da zaposlenik izvanredno otkaže ugovor o radu, ode u mirovinu ili u slučaju sudskog raskida ugovora o radu.

26 Iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da je Cour de cassation (Kasacijski sud) u presudi od 10. srpnja 2019. odlučio da neće uputiti Conseilu constitutionnel (Ustavno vijeće, Francuska) prioritetno pitanje ustavnosti o stvarnom dosegu tumačenja Coura de cassation (Kasacijski sud) članka L. 3253-8 točke 2. Zakonika o radu, uz obrazloženje, s jedne strane, da je svrha jamstva predviđenog tom odredbom da AGS predujmi potraživanja koja proizlaze iz otkazivanja ugovora o radu do kojih je došlo kako bi se omogućio nastavak poslovanja poduzetnika, očuvanje radnih mjesta i namirenje obveza te, s druge strane, da nacionalni propis o kojem je riječ, kako ga Cour de cassation (Kasacijski sud) dosljedno tumači, a koji isključuje jamstvo AGS-a za otkazivanja ugovora do kojih nije došlo na inicijativu povjerenika, likvidatora ili poslodavca o kojem je riječ, uspostavlja različito postupanje koje se temelji na različitosti situacija koja je izravno povezana sa svrhom tog propisa.

27 Međutim, sud koji je uputio zahtjev navodi da se čini da, u slučaju otkazivanja ugovora o radu kada je poslodavac insolventan, Direktiva 2008/94 ne uvjetuje intervenciju jamstvene ustanove, po osnovi isplate otpremnina nakon prestanka radnog odnosa, time tko je otkazao ugovor.

28 To tumačenje potkrijepljeno je presudom od 17. siječnja 2008., Velasco Navarro (C-246/06, EU:C:2008:19, t. 35. i 36.), prema kojoj nacionalni propis kojim se provodi pravo Unije treba tumačiti poštujući načelo jednakosti.

29 U tim je okolnostima cour d'appel d'Aix-en-Provence (Žalbeni sud u Aix-en-Provenceu) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Može li se Direktiva [2008/94] tumačiti na način da se njome dopušta isključivanje odgovornosti jamstvene ustanove za preuzimanje obveze isplate otpremnina nakon prestanka radnog odnosa ako zaposlenik izvanredno otkaže ugovor o radu nakon otvaranja postupka u slučaju insolventnosti?

2. Je li takvo tumačenje u skladu s tekstom i svrhom te direktive i omogućuje li ostvarivanje njezinih ciljeva?

3. Dovodi li takvo tumačenje, koje se temelji na tome tko je otkazao ugovor o radu tijekom razdoblja insolventnosti, do razlike u postupanju među zaposlenicima?

4. Je li takva razlika u postupanju, ako ona postoji, objektivno opravdana?"

Nadležnost Suda

30 AGS iz Marseillea u svojim pisanim očitovanjima tvrdi da, s obzirom na to da Sud nije nadležan za tumačenje nacionalnog prava i, u ovom slučaju, članka L. 3253-8 Zakonika o radu, ne može biti nadležan za davanje odgovora na postavljena pitanja.

31 U tom pogledu valja podsjetiti na to da, u okviru postupka uvedenog člankom 267. UFEU-a, Sud nije nadležan odlučivati ni o tumačenju nacionalnih zakonskih ili podzakonskih odredbi ni o usklađenosti takvih odredbi s pravom Unije. Naime, iz ustaljene sudske prakse proizlazi da u okviru prethodnog postupka na temelju članka 267. UFEU-a Sud može tumačiti pravo Unije samo u granicama nadležnosti dodijeljenih Europskoj uniji (presuda od 14. prosinca 2023., Getin Noble Bank (Rok zastare tužbi za povrat), C-28/22, EU:C:2023:992, t. 53. i navedena sudska praksa).

32 U ovom slučaju iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da se postavljena pitanja izričito odnose na tumačenje Direktive 2008/94.

33 Dakle, ne može se prihvatiti da se pitanja odnose na tumačenje francuskog prava i stoga treba odbiti argument AGS-a iz Marseillea koji se temelji na nenadležnosti Suda.

O prethodnim pitanjima

Dopuštenost

34 Francuska vlada u svojim pisanim očitovanjima tvrdi, a da pritom formalno ne ističe prigovor nedopuštenosti prethodnih pitanja, da je točno da je isključenje iz jamstva za potraživanja zaposlenika, na koje se odnosi prvo pitanje, predviđeno, kao što to proizlazi iz zahtjeva za prethodnu odluku, člankom L. 3253-8 točkom 2. Zakonika o radu, kako ga tumači Cour de cassation (Kasacijski sud). Međutim, prema mišljenju te vlade, u slučaju kada zaposlenik izvanredno otkaže svoj ugovor o radu nakon datuma pokretanja postupka sanacije, jamstvena

ustanova u svakom je slučaju dužna jamčiti za potraživanja po osnovi plaće koja se duguju zaposleniku o kojem je riječ na taj datum, u skladu s člankom L. 3253-8 točkom 1. Zakonika o radu.

35 U tom pogledu, valja podsjetiti na to da je samo na nacionalnom sudu pred kojim se vodi spor u glavnom postupku da ocijeni potrebu za prethodnom odlukom i relevantnost pitanjâ koja postavlja Sudu, a za koja vrijedi pretpostavka relevantnosti. Stoga, ako se postavljeno pitanje odnosi na tumačenje ili valjanost pravila prava Unije, Sud je u načelu dužan odlučiti osim ako je očito da traženo tumačenje nema nikakve veze s činjeničnim stanjem ili predmetom tog spora, ako je problem hipotetski ili ako Sud ne raspolaže činjeničnim i pravnim elementima potrebnima kako bi mogao dati koristan odgovor na to pitanje (presuda od 15. lipnja 2023., Getin Noble Bank (Obustava ispunjenja ugovora o kreditu), C-287/22, EU:C:2023:491, t. 26. i navedena sudska praksa).

36 U ovom slučaju, s jedne strane, glavni postupak odnosi se na posljedice koje se u području isplate potraživanja zaposlenika od strane jamstvene ustanove vežu uz primjenu načina otkazivanja ugovora o radu na inicijativu zaposlenika, u okolnostima u kojima je poslodavac insolventan. Stoga je nesporno da je takva situacija obuhvaćena područjem primjene Direktive 2008/94. S druge strane, sud koji je uputio zahtjev navodi da je suočen s poteškoćom u tumačenju te direktive jer se njome, kako se čini, ne uvjetuje intervencija jamstvene ustanove, po osnovi isplate otpremnina nakon prestanka radnog odnosa, time tko je otkazao ugovor.

37 Iz toga slijedi da su prethodna pitanja dopuštena.

Meritum

38 Svojim četirima pitanjima, koja valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li Direktivu 2008/94 tumačiti na način da joj se protivi nacionalni propis kojim se predviđa pokriće nepodmirenih potraživanja zaposlenika koja su nastala iz ugovora o radu ili radnih odnosa u okviru sustava kojim se osigurava isplata potraživanja zaposlenika od strane jamstvene ustanove, uspostavljenog u skladu s člankom 3. te direktive, ako je do otkazivanja ugovora o radu došlo na inicijativu povjerenika, likvidatora ili poslodavca o kojem je riječ, ali isključuje mogućnost da ta jamstvena ustanova pokrije takva potraživanja ako je radnik o kojem je riječ izvanredno otkazao svoj ugovor o radu zbog dovoljno teških povreda koje je počinio njegov poslodavac, a koje sprječavaju nastavak navedenog ugovora, te je nacionalni sud utvrdio da je taj otkaz opravdan.

39 Kako bi se odgovorilo na ta pitanja, valja, kao prvo, podsjetiti na to da se u skladu s člankom 1. stavkom 1. Direktive 2008/94, ona primjenjuje na potraživanja zaposlenika koja su nastala iz ugovora o radu ili radnih odnosa i koja postoje prema poslodavcima koji su insolventni u smislu članka 2. stavka 1. te direktive.

40 Člankom 3. prvim stavkom navedene direktive propisano je da države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da jamstvene ustanove jamče, ovisno o njezinu članku 4., isplatu nepodmirenih potraživanja zaposlenika koja su nastala iz ugovora o radu ili radnih odnosa, uključujući, gdje je to predviđeno nacionalnim zakonodavstvom, isplatu otpremnina nakon prestanka radnog odnosa.

41 U skladu s člankom 4. Direktive 2008/94, ako države članice ograniče odgovornost jamstvenih ustanova, one navode trajanje razdoblja za koje te ustanove trebaju podmiriti nepodmirena potraživanja. Također mogu odrediti gornje granice za plaćanja od strane navedenih ustanova.

42 Kao drugo, kao što to proizlazi iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku, člankom L. 3253-6 Zakonika o radu poslodavcima privatnog prava nalaže se da svoje zaposlenike osiguraju od rizika neplaćanja „iznosa koji im se duguju na temelju izvršavanja ugovora o radu”.

43 U tom pogledu valja smatrati, kao što je to istaknula Komisija u svojim pisanim očitovanjima, da tražbine nastale zbog otkaza ugovora o radu poput onog o kojem je riječ u glavnom postupku predstavljaju tražbine otpremnina nakon prestanka radnog odnosa u smislu članka 3. Direktive 2008/94.

44 Kao treće, valja utvrditi da ništa u tekstu te direktive ne dovodi do zaključka da država članica može isključiti jamstvo za potraživanja radnika od strane jamstvene ustanove u slučaju kada je do otkazivanja ugovora o radu došlo na inicijativu tog radnika zbog poslodavčeve povrede. Naime, Direktivom 2008/94 ne utvrđuje se nikakva razlika u pogledu pokrića tih potraživanja od strane navedene ustanove ovisno o tome je li osoba koja je otkazala ugovor o radu zaposlenik.

45 Točno je da je na svakoj državi članici da, u okviru nacionalnog prava, odredi naknade koje su obuhvaćene područjem primjene članka 3. prvog stavka Direktive 2008/94 (presuda od 28. lipnja 2018., Checa Honrado, C-57/17, EU:C:2018:512, t. 30. i navedena sudska praksa).

46 Međutim, mogućnost koja je navedenom direktivom priznata državama članicama, to jest da se točno odrede davanja koja isplaćuje jamstvena ustanova, uvjetovana je poštovanjem zahtjeva koji proizlaze iz općeg načela jednakosti i nediskriminacije. Tim načelom zahtijeva se da se u usporedivim situacijama ne postupa na različit način, osim ako je takvo različito postupanje objektivno opravdano (presuda od 28. lipnja 2018., Checa Honrado, C-57/17, EU:C:2018:512, t. 31. i 32. te navedena sudska praksa).

47 U tom pogledu valja istaknuti da se ne može smatrati da je prestanak ugovora o radu izvanrednim otkazom tog ugovora od strane radnika zbog poslodavčevih dovoljno teških povreda koje sprječavaju nastavak navedenog ugovora, koji je nacionalni sud smatrao opravdanim, posljedica radnikove volje, s obzirom na to da je on zapravo posljedica navedenih poslodavčevih povreda.

48 Stoga, u situaciji poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, valja smatrati da se radnici koji izvanredno otkažu svoj ugovor o radu nalaze u situaciji koja je usporediva s onom u kojoj se nalaze radnici čiji su ugovori prestali na inicijativu povjerenika, likvidatora ili poslodavca o kojem je riječ (vidjeti po analogiji presudu od 28. lipnja 2018., Checa Honrado, C-57/17, EU:C:2018:512, t. 39.).

49 Francuska vlada u svojim pisanim očitovanjima tvrdi da je različito postupanje koje proizlazi iz članka L. 3253-8 točke 2. Zakonika o radu, kako ga tumači Cour de cassation (Kasacijski sud), ovisno o tome je li osoba koja otkazuje ugovor o radu zaposlenik, opravdano radi nastavka poslovanja poduzetnika, očuvanja radnih mjesta i namirenja obveza. Prema mišljenju te vlade, otkazi ugovora o radu na inicijativu zaposlenika, poput izvanrednog otkaza tog ugovora, do kojih dolazi nakon datuma pokretanja postupka sanacije, ne ispunjavaju te potrebe.

50 U tom pogledu, osim činjenice da se ne može smatrati da je prestanak ugovora o radu izvanrednim otkazom tog ugovora od strane radnika tog ugovora posljedica volje tog radnika u slučaju u kojem je on zapravo posljedica poslodavčevih povreda, kao što je to navedeno u točki 47. ove presude, valja istaknuti da navedene potrebe ne mogu prikriti socijalni cilj Direktive 2008/94.

51 Naime, taj se socijalni cilj sastoji od toga, kako to proizlazi iz članka 1. stavka 1. te direktive u vezi s njezinom uvodnom izjavom 3., da se svim zaposlenicima jamči minimalni stupanj zaštite na razini Unije u slučaju insolventnosti poslodavca isplatom nepodmirenih potraživanja koja su nastala iz ugovora o radu ili radnih odnosa (presuda od 28. lipnja 2018., Checa Honrado, C-57/17, EU:C:2018:512, t. 46.).

52 S obzirom na sve prethodno navedeno, na postavljena pitanja valja odgovoriti tako da Direktivu 2008/94 treba tumačiti na način da joj se protivi nacionalni propis kojim se predviđa pokriće nepodmirenih potraživanja zaposlenika koja su nastala iz ugovora o radu ili radnih odnosa u okviru nacionalnog sustava kojim se osigurava isplata potraživanja zaposlenika od strane jamstvene ustanove, uspostavljenog u skladu s člankom 3. te direktive, ako je do otkazivanja ugovora o radu došlo na inicijativu povjerenika, likvidatora ili poslodavca o kojem je riječ, ali isključuje mogućnost da ta jamstvena ustanova pokrije takva potraživanja ako je radnik o kojem je riječ izvanredno otkazao svoj ugovor o radu zbog dovoljno teških povreda koje je počinio njegov poslodavac, a koje sprječavaju nastavak navedenog ugovora, te je nacionalni sud utvrdio da je taj otkaz opravdan.

Troškovi

53 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (sedmo vijeće) odlučuje:

Direktivu 2008/94/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o zaštiti zaposlenika u slučaju insolventnosti njihovog poslodavca

treba tumačiti na način da joj se:

protivi nacionalni propis kojim se predviđa pokriće nepodmirenih potraživanja zaposlenika koja su nastala iz ugovora o radu ili radnih odnosa u okviru nacionalnog sustava kojim se osigurava isplata potraživanja zaposlenika od strane jamstvene ustanove, uspostavljenog u skladu s člankom 3. te direktive, ako je do otkazivanja ugovora o radu došlo na inicijativu povjerenika, likvidatora ili poslodavca o kojem je riječ, ali isključuje mogućnost da ta jamstvena ustanova pokrije takva potraživanja ako je radnik o kojem je riječ izvanredno otkazao svoj ugovor o radu zbog dovoljno teških povreda koje je počinio njegov poslodavac, a koje sprječavaju nastavak navedenog ugovora, te je nacionalni sud utvrdio da je taj otkaz opravdan.

Potpisi